

nationale
wetenschaps
agenda

WELKE DIEREN WONEN
ER IN JOUW TUIN
OF OP HET BALKON?

GA OP BODEMDIERENSAFARI!

We zien bijna elke dag vogels, vlinders en bijen in de lucht voorbijvliegen. Maar ook op en onder de grond leven heel veel dieren, wel meer dan tienduizend soorten! Die worden bodemdieren genoemd. Sommige leiden een stiekem bestaan en komen alleen 's nachts tevoorschijn. Wil jij weten welke? Doe mee aan de Bodemdierendagen! Trek je jas aan en ga op safari in je eigen buurt.

1

Gerard Korthals is bodembiooloog bij het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en weet bijna alles van bodemdieren: kleine beestjes die wat minder opvallen, maar grootse dingen doen voor de natuur. Denk bijvoorbeeld aan regenwormen, slakken, mieren, kevers of spinachtigen. Gerard onderzoekt hoe het met de bodemdieren in Nederland gaat en hoopt daarbij op jouw hulp! We vroegen hem er meer over.

Waarom zijn bodemdieren zo belangrijk?

"Bodemdieren recycleren bijvoorbeeld groenafval en dode dieren. Van herfst-bladeren maken ze weer voedsel voor de planten! Ook voorkomen ze wateroverlast door allemaal gaatjes in de grond te graven waar het regenwater in kan. Zo zorgen ze voor een gezonde bodem. Daar kunnen planten en bomen in groeien die voor zuurstof zorgen, wat wij nodig hebben om te leven. Hoe slechter het met de bodemdieren gaat, hoe slechter het dus ook voor ons mensen is."

2

3

Hebben de bodemdieren het moeilijk?
"Op sommige plekken gaat het niet zo goed met de bodemdieren. Door asfalt en bestrate tuinen blijft er minder ruimte over voor planten en bodemdieren. Ook door te veel stikstof, bestrijdingsmiddelen, droogte en overstromingen hebben veel bodemdieren het moeilijk. Het is eigenlijk erop of eronder. Dat geldt voor de bodemdieren – die ook letterlijk op en onder de grond leven – maar daardoor ook voor planten, andere dieren en mensen."

4

Waarom is jouw hulp bij dit onderzoek nodig?

"We willen graag weten hoe het gaat met de bodemdieren in onze dorpen en steden. Welke soorten doen het in bepaalde gebieden goed en welke juist niet? We willen achterhalen waar dit aan ligt, dit is heel belangrijke informatie. We kunnen niet op elke plek de bodemdieren onderzoeken. Daarom roepen we de hulp in van mensen door het hele land. Citizen science heet dat, oftewel burgerwetenschap: iedereen kan meedoen. Ook jij! Je geeft aan in welk 'tuintype' je onderzoek doet – bijvoorbeeld een bestrate tuin, een groene tuin, een balkon of het schoolplein – en telt hoeveel verschillende dieren je tegenkomt. Je score kun je via de website doorgeven (zie verderop). Hoe meer informatie we krijgen, hoe beter!"

5

Wat gebeurt er met alle ingezamelde gegevens?

"Elk jaar berekenen we de Bodemdieren Top 3: welke bodemdieren zijn in de meeste Nederlandse tuinen gezien? Ook vergelijken we die gegevens met andere jaren. Waar komen veel bodemdieren voor en waar niet? En welke soorten? Op basis hiervan kunnen we bekijken hoe we de leefomstandigheden van bodemdieren kunnen verbeteren."

6

GA OP ONDERZOEK UIT EN TEL MEE!

Zelf een dagje onderzoeker zijn?
Van 24 september tot en met 6 oktober zijn de Bodemdierendagen. In heel Nederland zoeken mensen naar bodemdieren in hun omgeving. Doe jij ook mee? Op basis van jouw onderzoek kunnen wetenschappers zien hoe het gaat met het bodemleven in ons land. Dus: duik je tuin in of speur op het schoolplein, in het bos, op een groen dak of balkon naar bodemdieren en tel hoeveel het er zijn. Op www.bodemdierendagen.nl/kidsweek vind je het invulformulier. Doe je mee, dan krijg je een rapportcijfer voor het bodemleven in jouw tuin én tips voor het verbeteren ervan.

HOUD KIDSWEEK IN DE GATEN!

Eind september sturen we een bodemdierenkwartet op naar alle geabonneerde scholen!

Speel het spel en ontdek welke bodemdieren er zijn!

Wist je dat...
een pissebed helemaal niet plakt?
En dat 'ie geen longen heeft, maar kleuen?

Het favoriete bodemdier van Gerard Korthals is de huisjesslak. "Die zijn mooi, zijn er in verschillende kleuren en dragen altijd hun eigen huisje bij zich. Ik vind ze heel bijzonder. Kijk maar eens hoe ze zich voortbewegen!"